

Õiguskantsleri Kantselei

Aleksandr Skrõpak
juhatuse liige
CEC OÜ
aleksandr@cec-group.ee

Teie 06.04.2025 nr

Meie 08.04.2025 nr 14-7/250742/2502544

Lugupeetud juhatuse liige

Kaebasite kohtu tegevuse peale tsiviilasja lahendamisel.

Põhiseaduse § 146 järgi mõistab õigust üksnes kohus. Kohus mõistab õigust kooskõlas põhiseadusega ja seadustega.

Vastavalt [tsiviilkohtumenetluse seadustiku](#) (TsMS) §-le 2 tuleb kohtul lahendada tsiviilasi õigesti, mõistliku aja jooksul ja võimalikult väikeste kuludega.

Tsiviilkohtumenetluses on pooltel võrdne õigus ja võimalus oma nõuet põhjendada ja vastaspoole esitatu ümber lükata või sellele vastu vaielda ning samuti määrata ise, mis asjaolusid oma nõude põhjendamiseks esitada ja milliste tõenditega neid asjaolusid tõendada (TsMS § 5 lg 2). Kummalgi poolel tuleb hagimenetluses tõendada neid asjaolusid, millele tuginevad tema nõuded ja vastuväited (TsMS § 230 lg 1 esimene lause).

Kohus peab seadusest juhindudes hindama kõiki tõendeid igakülgset, täielikult ja objektiivselt ning otsustama oma siseveendumuse kohaselt, kas menetlusosalise esitatud väide on tõendatud või mitte, arvestades muu hulgas poolte kokkuleppeid tõendamise kohta (TsMS § 232 lg 1). Ühelgi tõendil ei ole kohtu jaoks ette kindlaksmääratud jõudu, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti (TsMS § 232 lg 2).

Hagi tagamist (nt vara arestimine, kinnisasjale kohtuliku hüpoteegi seadmine) ja selle tühistamist ning hagi tagamisega tekitatud kahju hüvitamist on reguleeritud TsMS 40.peatükis.

Hagi tagamise eesmärk tagada asjas tehtava kohtuotsuse täitmine. Hagi tagamine toimub enamasti hageja avalduse alusel kostjat ära kuulamata (TsMS 384 lg 3). Hageja peab avalduses asjaolusid põhistama (TsMS § 381 lg 2). Hagi tagamine on kohtu otsustada, kohus peab hindama, kas asjas tehtava kohtuotsuse täitmine tulevikus võib osutada keeruliseks või võimatuks. Hagi tagamise abinõud on sätestatud TsMS §-s 378. Hagi tagamise määru peale saab esitada määruskaebuse (TsMS § 390).

Hagi tagamise abinõu asendamiseks ja tühistamiseks peab pool reeglina esitama kohtule vastava taotluse (vt TsMS § 386). Kohus peab tühistama hagi tagamise kohtuotsusega, kui hagi jääb rahuldamata, ja määru, kui hagi jäetakse läbi vaatamata või kui asjas menetlus lõpetatakse

(TsMS § 386 lg 4). TsMS §-s 391 on sätestatud alused, millal hagi tagamist taotlenud pool peab hüvitama hagi tagamisega teisele poolele ja kolmandale isikule tekitatud kahju.

Menetlusosalisel on võimalik kohtulahendit vaidlustada kõrgema astme kohtus menetlusseadustikus sätestatud korras, kui tema hinnangul on kohus tsiviilasja lahendamisel rikkunud materiaali- või menetlusõigust. Õigusemõistmise sisulistele küsimustele saab korralise kohtukaebemenetluse raames hinnangu anda üksnes kõrgema astme kohus.

Õiguskantsleri ülesanded on kehtestatud põhiseaduse ja seadustega. Õiguskantsler ei langeta, muuda ega tühista kohtulahendeid. Seadus ei luba kellelgi sekkuda sisulisesse õigusemõistmisesse. See pole lubatud ka õiguskantsleril. Sestap ei anna õiguskantsler hinnanguid kohtulahenditele.

Loodetavasti on selgitustest siiski abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Lekko
õigusteenistuse juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Kristel Lekko 693 8443
Kristel.Lekko@oiguskantsler.ee